

Sygn. akt I CZ 80/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Zbigniew Kwaśniewski

w sprawie ze skargi Z. P. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 10 lutego 2011 r., wydanego w sprawie z powództwa Z. P.

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń na Życie S.A. w W.
o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 listopada 2013 r.,

zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 31 maja 2013 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 31 maja 2013 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę powódki Z. P. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego z 10 lutego 2011 r., wniesioną w sprawie przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń na Życie S.A. w W. o zapłatę. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Apelacyjny wskazał art. 424^{1a} § 1 k.p.c., zgodnie z którym skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie przysługuje od wyroku sądu drugiej instancji zaskarżonego skargą kasacyjną.

W zażaleniu na postanowienie z 31 maja 2013 r. powódka zarzuciła, że zostało ono wydane z naruszeniem art. 424^{1a} § 1 k.p.c., gdyż sąd, którego orzeczenie zostało zaskarżone skargą o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia może orzec o jej odrzuceniu tylko wtedy, gdyby skarga była dotknięta brakami formalnymi, natomiast nie może jej odrzucić z przyczyn merytorycznych. Powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od orzeczeń i na podstawach wskazanych w art. 424¹ § 1 k.p.c.

Poza wynikającym z art. 87¹ § 1 k.p.c. wymaganiem odnośnie do przymusu adwokacko-radcowskiego w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, koniecznością uiszczenia opłaty określonej przepisami ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398), zachowaniem terminu do wniesienia tego środka zaskarżenia z art. 424⁶ § 1 k.p.c. oraz zamieszczeniem konstrukcyjnych elementów z art. 424⁵ § 1 k.p.c., których pominięcie jest brakiem istotnym, nienaprawialnym, implikującym odrzucenie skargi *a limine*, powinna ona także czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego i zawierać odpowiednią liczbę odpisów (art. 424⁵ § 2 k.p.c.). W razie niezachowania tych warunków formalnych przewodniczący w sądzie, który wydał zaskarżony wyrok, wzywa o poprawienie lub uzupełnienie skargi stosownie do art. 424⁶ § 2 k.p.c.

Przepis art. 424⁶ § 3 k.p.c. w pierwotnym brzmieniu przewidywał odrzucenie przez sąd drugiej instancji skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia jedynie w przypadku nieuzupełnienia przez stronę w terminie braków tego środka zaskarżenia. Na podstawie art. 126 pkt 22 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, poz. 1398) nadano temu przepisowi - począwszy od 2 marca 2006 r. - nową redakcję. Kognicja sądu drugiej instancji objęła wówczas kwestię opłacenia skargi. Z mocą obowiązującą od 7 października 2007 r. przepis ten został znowelizowany po raz kolejny i wówczas uprawnieniem sądu drugiej instancji została ocena kwestii zdolności postulacyjnej wnoszącego skargę (art. 87¹ § 1 k.p.c.). Tak ukształtowany katalog przesłanek odrzucenia skargi przez sąd drugiej instancji jest wyczerpujący. O ile w świetle art. 424⁸ k.p.c. kontrola skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przez Sąd Najwyższy obejmuje wszystkie przypadki dopuszczalności tego środka zaskarżenia, o tyle kompetencje sądu drugiej instancji są w tym zakresie ograniczone. Odrzucenie skargi niedopuszczalnej z innych przyczyn, np. skargi wniesionej przeciwko orzeczeniu, w stosunku do którego środek ten nie przysługuje (w tym orzeczeniu, od którego wniesiono skargę kasacyjną), zastrzeżone jest do kompetencji Sądu Najwyższego.

Aktualne jest stanowisko, zgodnie z którym sąd drugiej instancji może na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c. odrzucić skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacjach opisanych hipotezą zawartej w tym przepisie normy prawnej, zaś w razie zaistnienia innych przesłanek niedopuszczalności skargi właściwym do jej odrzucenia jest Sąd Najwyższy stosownie do art. 424⁸ § 1 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2005 r., III CZ 49/05, OSNC 2005, nr 10, poz. 180; z 20 czerwca 2006 r., II BZP 1/06, OSNP 2007, nr 11-12, poz. 161).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

